

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XVII. Qui filii legitimi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

§. II.

De aliis impedimentis, quæ non dirimunt, sed impediunt tantum matrimonium contrahendum.

PLura communiter enumerantur, quorum tamen plerorumque nullus hodie usus & praxis est, consuetudine contrariâ licita faciente matrimonia, etiam cum illis impedimentis impediens contracta. Sic primò impedimentum Catechismi, ex instructione scilicet parvuli in ordine ad baptismum proveniente, aut quod aliquis in Catechismo tali pro parvulo respondeat, olim quidem impediens matrimonium inter tales spiritali cognatione conjunctas personas, hodie tamen nulla illius praxis est. Sic secundò sunt varia crimina, quæ olim impediabant, in pœnam scilicet, matrimonia, quale crimen fuit levasse seu suscepisse propriam prolem de fonte sa-

cro, in fraudem debiti conjugalis; patrinum in confirmatione propriæ proles fuisse, animo subterfugendi debiti conjugalis; sacerdotem injustè occidisse; solemnem & publicam pœnitentiam agere; sacrilegè & scienter cum Moniali contraxisse Matrimonium; uxoricidium commississe; sponsam alienam rapuisse; incestum cum consanguineis propriæ uxoris, adhuc viventis, commississe, cum matre aut filia fornicatum fuisse &c. hodie tamen horum impedimentorum impediens nulla est praxis, & nihil contrahenda matrimonia (cæteris paribus) prohibeat, vel impediunt. Impediunt tamen etiam hodie prohibitio à Judice Ecclesiastico facta, sponsalia priora nondum dissoluta, votum simplex castitatis, & nuptiales solemnitates prohibet etiam tempus sacratum prout ex dictis jam patet.

TITVLVS XVII.
QUI FILII LEGITIMI.

§. I.

De filiis legitimis & illegitimis in genere.

QUOD filiorum alii legitimi sint, alii illegitimi, communissima docet; legitimi, vel sunt legitimi tantùm, quales sunt filij adoptivi, non naturâ, sed ex sola lege filij, vel sunt legitimi naturales,

Compend. Parbing.

qui ex legitimo Matrimonio, & iustis nuptiis, veris, vel putativis, nati sunt. Illegitimi dicuntur, qui nati sunt non ex legitimis, & iustis verè, aut putativè nuptiis, & horum alii sunt naturales, qui nati sunt ex parentibus, inter quos poterat esse matrimonium ex solutis v. g. Canonicè non impeditis &c. Spuriij verò dicuntur, qui nati sunt ex parentibus inter quos non poterat conceptionis tem-

T e t

pore

por esse matrimonium ob impedimentum dirimens, quorum aliqui dicuntur etiam ex damnato coitu geniti, qui nati scilicet fuerunt, ex copula, quæ à jure civili etiam punitur; alii spurij simpliciter dicuntur, nati scilicet ex copula quidem illicita, cui tamen à jure Civili nulla pœna posita est, prout sunt nati ex conjugato v. g. & concubina, aut soluta.

§. II.

Quinam in specie judicandi sint filij legitimi?

EX c. *Cum inter 2. h. r.* habetur, quòd filij ex parentibus nati, qui publicè in facie Ecclesiæ (præmissis scilicet denuntiationibus, coram Parocho & testibus) ac sine contradictione, bonâ fide utriusque, vel saltem alterutrius, matrimonium contraxerunt, quamvis postmodum ob impedimentum cognitum, nullum fuisse illorum matrimonium, per sententiam declaretur, & ipsi sibi mutuo cohabitare non permittantur, legitimi sint, si ante talem sententiam concepti, vel nati fuerint; quia in commodum ac favorem talium liberorum, & in honorem publicè ac in facie Ecclesiæ, bonâ fide, contractarum nuptiarum, legitima proles talis habetur, ex Ecclesiæ constitutione, prout etiam habetur c. *final. §. Si quis. de clandest. despon. junctâ Glosâ V. siambo Parentes.*

Ex c. *Perlatum 8. h. r.* habetur, quòd illi etiam filij pro legitimis habendi sint, qui post probatum impedimentum dirimens, & separationem ab Ecclesiâ factam, cum licentia ad alia vota transfundi, ex alio matrimonio, ad cujus

copulam auctoritate Ecclesiæ tractatus, v. g. uxor, geniti sunt; quamvis proinde, ex quo sententia lata fuit, etiam ordinis non servati, & neglectarum solemnitarum ad processum Judicium requisitarum, nullus fuerit, tamen pendentem à processu valido, aut votis, in favorem liberorum hoc statum legitime, in favorem liberorum hoc statum legitime,

Ex c. *Quod nobis 9. h. r.* habetur, quòd legitimi etiam illi habeantur, qui ex matrimonio quidem clandestino, quòd publicè tamen per Ecclesiæ auctoritatem approbatum & publicatum est, sanctum, quòd approbatio ab Ecclesiâ postmodum interveniens retrotrahitur, ac si ab initio adfuisset, in favorem filiorum prole de matrimonio) etiam si postmodum de facto impedimento separaverint, deinceps tales conjuges.

Ex c. *Gaudemus 15. h. r.* habetur, quòd infidelium filij, quamvis in secundo aut quarto gradu matrimonium contraxerint, post fidem receptam, legitimi censendi sint, publicâ utilitate hoc cedente, cum in tali casu nec impedimentum juris naturæ matrimonium illorum obsit, nec juris Ecclesiæ honestatis teneantur, si in sua auctoritate constituti, contrahant.

§. III.

Quinam in specie reputandi sint filij illegitimi?

EX c. *Referente 10. h. r.* habetur, quòd illegitimi sunt, qui ex matrimonio nati sunt, cum impedimento publicæ honestatis, contractæ; impedimentum enim publicæ honestatis impedimentum

§. V.

De Legitimatione prolis illegitimæ per subsequens matrimonium.

Prolem talem, si ex solutis nata sit, inter quos tempore generationis non erat impedimentum dirimens, per subsequens suorum parentum matrimonium, quamvis hoc putativè tantùm validum sit, bonâ fide tamen & publicè contractum juxta supra dicta, legitimum, & omnia jura legitimum obvenire, ex *c. conquestus 1. & ex c. tanta 6. h. t. pater*, (eo quod scilicet juris fictione in favorem talium liberorum subsequens matrimonium retrahatur ad tempus conceptæ talis prolis) & quamvis de jure civili ad legitimandam prolem talem requiratur, ut interveniat instrumentum dotale, *Instit. de nupt. §. final. de jure tamen Canonico, necessarium hoc non est, cum vim hanc legitimandi jus hoc tribuat soli matrimonio. Interim tamen sicuti necessarium non est ad prolem talem legitimandam, ut immediatè matrimonium inter prolis talis parentes intercedat, sed legitima proles talis habeatur, quamvis mediatè tantùm parentes talis prolis, vel etiam in articulo mortis contrahant; & sicuti ex probabili valde sententia sufficit ad prolem talem per subsequens matrimonium legitimandam, quòd matrimonium inter tales parentes esse potuerit tempore natæ prolis (quamvis, verba juris propriè explicando, probabilius sit, quòd tempore conceptæ prolis debuerit omne abesse impedimentum dirimens ad matrimonium inter has personas contrahendum) ita
 Tit. 2. favor*

dirimens est, & matrimonium cum tali impedimento contractum nullum est.

Ex *c. causam qua 4. h. t. h. betur*, illegitimam esse illam prolem, quæ ex adultèrio uxoris, matrimonialiter, sed nulliter, vivente primo marito, alteri copulatæ, nata est, cum proles talis nata sit ex matrimonio, ob impedimentum vinculi, nullo, *V. de etiam c. Causam qua 7. h. t. quæ videtur esse pars prioris capituli.*

§. IV.

Coram quo iudice seculari in Ecclesiastico tractari debeat, vel possit quæstio Natalium, seu natalium.

Quòd coram iudice Ecclesiastico tractari, ac cognosci ea debeat, ex *c. Lacor. 5. h. t. & ex c. tuam. 3. de ordi. cognit. pater*, quia causa natalium est merè spiritualis, cum sit accessoriè annexa ipsi matrimonio, quod est spirituale, ita ut si causæ principali, quæ coram iudice seculari legitime mota est, incidat causa natalium, ad iudicem Ecclesiasticum hæc remittenda sit, & interim coram iudice seculari suspensa maneat causa principalis, usque dum hæc incidens Natalium quæstio à iudice Ecclesiastico decisa sit, si tamen hæc dependeat à quæstione juris, utrum validum v. g. fuerit matrimonium, ex quo natus est, de cujus natalibus dubitatur.

(o) 80

favor hic prolem legitimandi non conceditur matrimonio postmodum contracto, si spurcia fuerit, & ex damnata de jure copula generata hæc proles, prout Pontif. in *cit. c. Tanta*, expressè statuit.

§. VI.

De Legitimatione illegitimorum facta per privilegium, sive concessionem Papæ.

PER rescriptum Principis supremam potestatem habentis, non tantum naturales filij illegitimi, sed spurij etiam, & ex damnata copula geniti legitimari possunt, & ad omnia jura legitimorum restitui (cum enim defectus legitimorum natalium sit tantum jatis humani, consequenter per voluntatem Principis tolli potest) & quidem à Summo Pontifice, non solum quoad ordines Ecclesiasticos, Dignitates, & Beneficia, sed etiam quoad hæreditatis successionem in bonis temporalibus, & quoad officia sæcularia, non tantum in terris jurisdictioni suæ temporalis subiectis, sed ubique terrarum, dispensando in radice matrimonij, abrogando & revocando legem Canoniam statuentem tale impedimentum dirimens, & retrahendo talem dispensationem in tali casu ad initium matrimonij contracti, in ordine ad damna omnia tollenda, quæ ob illegitimitatem illata fuerunt, legitimari, saltem indirectè quoad effectus civiles, posse illegitimos, *ex c. Per venerabilem 13. h. t.* patet, cum enim indirectè dispensare possit in radice matrimonij, ubique terrarum consequenter taliter potest.

§. VII.

De potestate legitimandi illegitimos, quæ competit sæcularibus Principibus.

POTESTATEM legitimandi ad officia, & actus sæculares esse penes regentem, & alios Principes, qui in temporalibus superiorem non habent, ut *Authen. Quidus modi natura* etc. ut etiam penes inferiores, ut ad certamdam jura fiant illi habiles, prout Episcopi etiam dispensare possunt ad ordines inferiores, & simplicia beneficia, postquam conceditur. Ad talem autem legitimationem à supremo Principe in hoc loco expediendam requiritur primò, ut exprimitur qualitas legitimandi, scilicet naturalis ille, vel spurcia sit, utrum sit natus ex adulterio, simplici, vel duplicato; ex incestu, & quali; ex legitimo & c. secundò requiritur, ut talis legitimo talis, vocatis etiam illis, quorum interest, & in quorum præjudicium, ratione portionis legitime minutæ, cedere possit talis legitimatione, vel certè, vivente Patre, qui post legitimationem, mentio fiat in tali legitimatione, filiorum naturalium, & legitimorum.

§. VIII.

De probatione legitimatis Naturalium.

POTEST ac debet, qui assertit se legitimum filium esse, probare hoc modo, si doceat parentes suos contractu publicè in facie Ecclesiæ. Secundò probet, quod communi opinione videretur.

nix habebantur, quod essent maritus & uxor. Tertiò si probet, quod parentes se tractabant, ut maritus & uxor; & quamvis parent aliqui solam famam sufficere ad probandam legitimitatem, saltem mortuis parentibus. Negant tamen hoc alij, videatur *c. transmissa 3. h. t.*

ubi assertioni parentum statur contra legitimos natales, &c. *Per tuas 12. eodem* ubi testium depositioni magis deferitur, quàm famæ vicinix, & quæ dicta sunt de probatione filiationis in *L. 2. Decret. Tit. 19. §. 7.*

TITVLVS XVIII

QUI MATRIMONIUM ACCUSARE POSSINT VEL CONTRA ILLUD TESTIFICARI.

§. I.

Quinam admittantur ad accusandum Matrimonium, vel testificandum contra illud?

Stagatur contra matrimonium ad separationem thori propter adulterium, solus ad accusandum admittitur Coniux innocens, quia hujus tantùm, non autem alterius interest. Si verò agatur ad separationem vinculi matrimonialis, ob hujus scilicet nullitatem, propter impedimentum consanguinitatis v. g. primò omnium admittuntur parentes ad accusandum, & his deficientibus proximiores consanguinei, ac post hos etiam extranei, præsertim maturiores & antiquiores vicinix; & si conjugum tantùm interfit valere, vel non valere matrimonium, vel si impedimentum sit, in quo se ipsos iurare possunt conjuges, uti est impedimentum erroris, impotentix v. g. soli conjuges ad accusan-

dum admittuntur, cum hi possint, si non velint ut conjuges, saltem ut frater & soror cohabitare. Omnes autem, qui admittuntur ad accusandum, admittuntur etiam ad testificandum, pro, vel contra matrimonium, dummodo alii sint idonei testes, ita tamen ut etiam Parentes & Consanguinei &c. in causa consanguinitatis v. g. testificari possint, pro ut sumitur etiam ex *c. Videtur 3. h. t.* (cum tales præsertim Genealogiam suam nosse videantur, & idem possit esse testis, qui fuit accusator, aut denunciator pro ut ex variis iuribus *caus. 35. q. 6.* patet.

§. II.

Quinam ab accusatione Matrimonij sunt repellendi?

Respondetur, repelli debent primò ab accusando matrimonium, qui propter quæstum accusationem intendunt. *c. Significante 5. h. t.* cum talis accusatio non fiat ex bono zelo, & collusionibus obnoxia sit. Secundò repelli debent,

Ttt 3